

College van Gedeputeerde Staten
Statenvoorstel

DATUM	16 oktober 2018	NUMMER PS	PS2018MME26
AFDELING	Mobiliteit	COMMISSIE	MME
STELLER	H. Schoen	DOORKIESNUMMER	2360
DOCUMENTNUMMER	81DD588E	PORTEFEUILLEHOUDER	Straat

Titel : Voornemen tot de oprichting van en deelneming in de Coöperatieve Vereniging DOVA U.A.

Inhoudsopgave

Ontwerpbesluit	pag. 4
Toelichting	pag. 5
Bijlage(n):	2

Aan Provinciale Staten,

Inleiding

De Provincie Utrecht is als opdrachtgever voor het openbaar vervoer al langer vertegenwoordigd in twee samenwerkingsverbanden: DOVA (veertien Decentrale OV Autoriteiten) en NDOV (Nationale Data Openbaar Vervoer).

DOVA is een samenwerkingsverband van de twaalf provincies en de twee vervoerregio's (Rotterdam/Den Haag en Amsterdam), die allemaal opdrachtgevers zijn voor het regionale openbaar vervoer in Nederland. DOVA behartigt onderwerpen, die alle decentrale OV-autoriteiten aangaan, zoals het OV-betaal- en tariefsysteem, de sociale veiligheid en de open informatiehuishouding.

NDOV, een samenwerkingsverband van vijftien overheden (incl. Rijk, opdrachtgever voor het hoofdrailnet), zorgt voor open en betrouwbare reisinformatie in het hele land.

Aan beide organisaties neemt de provincie Utrecht al jaren met overtuiging deel, omdat beide organisaties efficiënt en effectief noodzakelijke werkzaamheden verrichten voor met een ov-taak belaste decentrale overheden. Werkzaamheden die provincie Utrecht niet alleen kan doen of slechts tegen veel hogere meerkosten.

Op dit moment zijn beide organisaties tijdelijk ondergebracht bij de stichting kennisplatform CROW. Omdat de stichting CROW juridisch gezien kan worden als een bedrijf, kan dat problemen opleveren in de rechtmatigheid bij het doen van aanbestedingen en marktconsultaties. Om dat te voorkomen wordt een Coöperatieve Vereniging (CV) opgericht, zijnde een rechtspersoon die, op een rechtmatige wijze, het publieke belang kan garanderen. Door akkoord te gaan met het lidmaatschap van de Coöperatieve Vereniging verplicht de Provincie zich tot opzegging tot een jaarlijkse bijdrage die gelijk is aan de huidige bijdragen aan DOVA en NDOV.

Voorgeschiedenis:

Om de OV-taak als concessie verlenende provincie goed uit te kunnen voeren zijn in het verleden met de andere met een OV-taak belaste decentrale overheden twee samenwerkingsverbanden aan gegaan:

- Gedeputeerde Staten hebben in maart 2014 besloten de Samenwerkingsovereenkomst NDOV vast te stellen en aan te gaan. Daarmee werd de aanlevering geregeld van uniforme data aan marktpartijen die apps en websites bouwen met reisinformatie.

- Gedeputeerde Staten hebben in april 2015 besloten deel te nemen aan het Samenwerkingsverband DOVA. Daarmee werden een aantal gemeenschappelijke belangen bij de uitvoering van de OV-taak behartigd en geborgd.

Essentie / samenvatting

Op dit moment zijn DOVA en NDOV tijdelijk ondergebracht bij de stichting CROW. Omdat de stichting CROW juridisch gezien kan worden als een bedrijf kan dat problemen opleveren in de rechtmatigheid bij het doen van aanbestedingen en marktconsultaties. Daarom wordt een Coöperatieve Vereniging (CV) opgericht, zijnde een rechtspersoon die, op een rechtmatige wijze, het publieke belang kan garanderen.

Door akkoord te gaan met het lidmaatschap van de CV verplicht de Provincie zich tot opzegging tot een jaarlijkse bijdrage die gelijk is aan de huidige bijdragen aan DOVA en NDOV.

Meetbaar / beoogd beleidseffect

Per 1 januari 2019 een adequate rechtspersoon die rechtshandelingen kan verrichten voor activiteiten die de OV autoriteiten gezamenlijk (laten) uitvoeren door DOVA en NDOV.

Wettelijke grondslag

artikel 158 lid 2 Provinciewet, waarin het volgende is bepaald:

“Gedeputeerde staten besluiten slechts tot de oprichting van en de deelneming in stichtingen, maatschappen, vennootschappen, verenigingen, coöperaties en onderlinge waarborgmaatschappijen, indien dat in het bijzonder aangewezen moet worden geacht voor de behartiging van het daarmee te dienen openbaar belang. Het besluit wordt niet genomen dan nadat provinciale staten een ontwerpbesluit is toegezonden en in de gelegenheid zijn gesteld hun wensen en bedenkingen ter kennis van gedeputeerde staten te brengen.”

Financiële consequenties

Geen: de bijdrage aan de CV komt in de plaats van de huidige bijdragen aan DOVA en NDOV en is daaraan gelijk.

Bestuurlijke dilemma's / politieke gevoeligheid

N.v.t.

Overwogen oplossingsrichtingen en alternatieven

Voor de juridische vormgeving van de rechtspersoon komen in beginsel de publiekrechtelijke rechtsvorm gemeenschappelijke regeling (met instelling van een openbaar lichaam met rechtspersoonlijkheid) en de privaatrechtelijke rechtsvormen stichting, vereniging, coöperatieve vereniging (coöperatie) en de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid (BV)/ naamloze vennootschap (NV) in aanmerking. Voor de juridische vormgeving van de rechtspersoon is voorts de Aanbestedingswet 2012 ("Aw2012") relevant.

De duidelijke voorkeur van de veertien decentrale overheden voor de Coöperatieve Vereniging U.A. (Uitsluiting van Aansprakelijkheid) wordt onder het kopje juridisch nader uitgelegd.

Effecten op duurzaamheid

N.v.t.

Voorgesteld wordt

1. Om deel te nemen aan de Coöperatieve Vereniging DOVA U.A., onder voorbehoud van het advies van Provinciale Staten;
2. Provinciale Staten hierover per bijgesloten statenvoorstel te informeren en in de gelegenheid te stellen om hierover hun wensen en bedenkingen kenbaar te maken.

Gedeputeerde Staten,

Voorzitter,

Secretaris,

Provinciale Staten van Utrecht;

Op het voorstel van Gedeputeerde Staten van 16 oktober 2018, afdeling mobiliteit , nummer ;

Gelezen de statuten en de akte van oprichting van de coöperatieve vereniging DOVA U.A. ;

Overwegende dat met de oprichting van en de deelneming aan de coöperatieve vereniging DOVA U.A. een publiek belang gediend is conform artikel 158 lid 2 Provinciewet bij de uitvoering van de provinciale OV-taak waar het gaat om gezamenlijke belangenbehartiging van de decentrale overheden met een OV-taak en het adequaat verstrekken van reizigersinformatie;

Gelet op het feit dat de continuïteit vereist dat de coöperatieve vereniging op 1 januari 2019 van start kan gaan;

Besluiten:

de volgende wensen en bedenkingen kenbaar te maken:

.....

Aldus vastgesteld door Provinciale Staten van Utrecht in hun vergadering van 10 december 2018

Voorzitter,

Griffier,

1.Wettelijke grondslag

Artikel 158 lid 2 Provinciewet,

2.Beoogd effect

Een adequate rechtspersoon die rechtshandelingen kan verrichten voor activiteiten die de OV autoriteiten gezamenlijk (laten) uitvoeren in casu DOVA en NDOV.

3.Effecten op duurzaamheid

N.v.t.

4.Argumenten

De huidige juridische constructie waarbij gezamenlijke overheidsactiviteiten in het kader van de OV samenwerkingsverbanden DOVA en NDOV zijn ondergebracht bij de Stichting CROW voldoet niet. De organisaties rond DOVA en NDOV kunnen beter bemenst en op elkaar afgestemd worden als er een juridische entiteit in de vorm van een coöperatieve vereniging u.a. wordt opgericht door de veertien decentrale overheden met een OV-taak..

5.Kanttekeningen

Eind 2018 lopen de huidige overeenkomsten af; daarom moet de nieuwe overeenkomst 1 jan. 2019 in gaan. Hiertoe moeten in de tweede helft van 2018 alle veertien decentrale overheden een besluit nemen.

6.Financiën

Geen; de bijdrage aan de CV komt in de plaats van de huidige bijdragen aan DOVA en NDOV. Deze bedroegen in 2017 respectievelijk 261.000 euro en 85.000 euro per jaar.

7.Realisatie

De coöperatieve Vereniging dient tot stand te zijn gekomen voor 1 januari 2019.

8.Juridisch

Voor de juridische vormgeving van de rechtspersoon is de Aanbestedingswet 2012 ("Aw2012") relevant, in het bijzonder het artikel over de 'quasi inbesteding' (artikel 2.24b Aw2012).

Dit artikel bepaalt dat de Aw2012 niet van toepassing is op overheidsopdrachten (de activiteiten van DOVA en NDOV) die de overheden

gunnen aan een gezamenlijke rechtspersoon, indien:

- a) de overheden op die rechtspersoon gezamenlijk toezicht uitoefenen zoals op hun eigen diensten,
- b) meer dan 80% van de activiteiten (lees: de omzet) van de gezamenlijke rechtspersoon de uitvoering van taken behelst die hem zijn toegewezen door de controlerende overheden, en
- b) er geen directe participatie van privékapitaal is in de gezamenlijke rechtspersoon.

Op basis van geformuleerde wens voor een 'lichte organisatie', de fiscale aspecten en de aanbestedingsrechtelijke voorwaarden adviseert Van Doorne advocaten dat de voorkeur uit gaat naar de (coöperatieve) vereniging (coöperatie), in het bijzonder vanwege de 'dubbele' borging met de provincies en vervoerregio's (als lid én als deelnemer/afnemer) bij de coöperatie. De coöperatie biedt vanwege het beperkt aantal wettelijke bepalingen dat van toepassing is, een grote mate van vrijheid qua inrichting. De statuten kunnen

veelal precies op de wensen van provincies en vervoerregio's (partijen) worden afgestemd. Provincie Utrecht is bij het proces van juridische vormgeving nauw betrokken geweest tot tevredenheid.

De keuze voor de coöperatieve vereniging is ook conform de nota Verbonden Partijen van de provincie Utrecht (februari 2018) en het daarin opgenomen toetsingskader keuze rechtsvorm verbonden partijen.

9.Europa

N.v.t.

10.Communicatie

Wordt op de besluitenlijst geplaatst. Communicatie over de oprichting van de coöperatieve vereniging wordt landelijk gedaan vanuit DOVA.

11.Bijlagen

De ledenovereenkomst voor de Coöperatieve Vereniging DOVA U.A.

Akte van oprichting Coöperatieve Vereniging DOVA U.A.

Artikelsgewijze toelichting

Omdat het hier om de oprichting van een coöperatieve vereniging gaat, is artikel 158 lid 2 Provinciewet van toepassing, waarin staat dat Gs het ontwerpbesluit voorlegt aan Provinciale Staten om hen in staat te stellen wensen en bedenkingen kenbaar te maken.